

Toplum ve Hekim Yayın Kurulu'ndan

Haziran sayımızdan bu yana, "uzun" bir yaz geçti. Gerçekten, uzun bir yazdı; belki de yıllardan beri yaşadığımız en uzun yazdı...

Haziran sayımızın girişinde, hükümet programından söz ederken, "Sosyal Güvenlik" ve "emeklilik yaşı" noktasında kıyametin kopacağını ifade etmiş, hükümet ve meclisten bir umut olmadığı, umudun kendi gücümüzde olduğu belirtilmişti. "Uzun" yaz, bu öngörümüzü, biraz da acı biçimde haklı çıkardı. İşçi ve emekçilerin yıllardır elde ettikleri kazanımların budanması anlamına gelen Sosyal Güvenlik Yasası, "Emek Platformu" nun eksik-yanlış tüm çabalarına karşın, tam bir sermaye hükümeti gibi davranan DSP-MHP-ANAP Koalisyonu tarafından -üstelik depremin acıları yaşanırken- meclisten geçirildi.

Bu arada, ülkemiz zenginliklerinin uluslararası sermayeye açılması anlamına gelen "Tahkim" ile ilgili Anayasa değişikliği, üstelik meclisi oluşturan tüm partilerin "kahramanca" mücadelesi ile gerçekleşti. Geldiği günden bu yana, sadece sermayeyi rahatlatma yönünden hareket eden hükümet, çalışan kesim düşmanlığı konusunda oldukça tutarlı davrandı. "Sosyal Güvenlik" ve "Tahkim" in yanı sıra, hükümet halk düşmanı yüzünü, "af" konusunda da gösterdi. Çetecilerin, hırsızların, yüzsüzlerin affedildiği bir süreçte, düşünce suçluları yine "unutuldu".

Halk, hükümetin bu yüzü ile karşılaşmanın çarpıcı şokunu yaşarken, ülkemizin önemli bir coğrafyasında doğal bir afet yaşandı. İzmit merkezli deprem, resmi rakamlara göre 16 bine yakın, DSÖ verilerine ve tahminlere göre 30 binin üzerinde can kaybına yol açtı. Kendisi doğal olan bir afet, sonuçları ile sosyal bir felaket oldu. 1980 sonrası, sermayenin yeniden yapılanması sürecinde, en önemli işlev gören ve "yerel yönetimlerin yetkilerinin artırılması-kentsel rantların bölüşümü-inşaat sektörü temelinde bir gelişme" şeklinde özetlenebilecek süreç, doğal afetin sosyal bir felakete dönüşümünde en temel faktör oldu. Tüm bunlara, yirmi yıldır sosyal yanı küçültüle küçültüle tüketilmiş devlet mekanizmasının, "kurtarma koordinasyon, sağlık vb." alanlardaki kofluğu eklenince, felaketin boyutu dayanılmaz hale geldi. Burada, özellikle Sağlık Bakanı felaketinden hiç söz etmiyoruz. Bir yandan bunca felaket arasında çok anlamlı bulmadığımızdan, ikincisi, hükümetin tümü sanki ondan farklıymış gibi algılanabileceğinden (Hükümet üyelerinin tümü de, halk düşmanlığı konusunda, Sağlık Bakanı'ndan çok farklı olmadığı halde, Bakanın "bönlükleri" nin öne çıkarılması, bu işi diğerlerine kıyasla daha "adapsız" yapması ile ilgilidir). Oysa, yıllardır devletin karar alma mekanizmaları emek karşıtı bir düzenleme ile, uluslararası sermaye odaklarının çıkarlarına bağlı kılınırken, bürokrasideki solcu, kamucu, halkçı elemanlar tasfiye edilmiş, onların yerleri ırkçı-faşist-şeriatçı kadrolarla doldurulmuştu. Büyük ölçüde işsiz hale getirilen sağlık ve benzeri bakanlıkların başına, sonunda şovenist-karşı devrimci bir yükselişle "layığı" geldi. Ne dileyim; böyle başa, böyle tarak!"

Deprem olur olmaz, TTB üyeleri, gerek örgütlü gerekse örgütsüz bir şekilde, deprem bölgesine koşular. Daha sonra, merkezi bir yapılanma ile bu gidişler organize hale getirilmeye çalışıldı. Şu ana kadar, 500'e yakın hekimin, TTB bünyesinde bölgeye gittiği ve şu anda da onlarca hekimin görev yaptığını söyleyebiliriz. İnsanların acılarını azaltmaya çabalayan tüm meslektaşlarımıza, bu vesile ile teşekkür ederiz.

Bu sayımızın dosya konusu, Üniversiteler. Yaklaşık bir yıldır planlanan, daha sonra özellikle Fuat Ercan arkadaşımızın ve Onur Hamzaoğlu'nun çabaları ile gerçekleşen bu dosyamız ... yazıdan oluşuyor. Yazılar, birkaç eksiği olmakla birlikte yaklaşık olarak planladığımız şekilde elimize ulaştı. "Neden, sağlıkla ilgili üniversiteler yok?" diyebilirsiniz. Bunun çok yanıtı var, ama bir kaçını söyleyelim. Birincisi, tıp eğitimi düzleminde, daha önce iki dosya ve çok sayıda yazımız olmuştu ve tekrara düşmek istemedik. İkincisi, bu yazılar bağlamında, özellikle sermaye-bilim-tıp fakültesi ilişkilerinin inceleneyeceği yazılar/çalışmalar çıkacaktır; bu sayı, bu çabalara yol gösterebilir, diye düşünüyoruz. Üçüncüsü, biraz da acı bir gerçek; tıp fakülteleri, henüz demokratikleşme mücadelesinde olumlu örnekler sergileyebilme düzeyine gelmemiş ki, bu dosyamıza katkısını düşünmedik!

"Başka bir şey benim ne ağaca benzer ne de buluta" dizelerinin yazarı Can Yücel de, bu "uzun" yazda yitirdiğimiz değerlerden biriydi. Vasiyeti üzerine Datça'ya gömülen, "... hayatta en çok baba"sını seven, bu ülke için yaşamlarını yitiren devrimcilere, "aşk olsun çocuk" diyebilen Can Yücel'i yitirdik. "Can" ımız sağolsun. Hoşçakalın.